

חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992¹

2.1 בחוק זה -

"תאגיד ממשלתי" - חברה ממשלתית, חברת-בת ממשלתית, או תאגיד שהוקם בחוק;

"תאגיד מקומי" - תאגיד אשר לפחות מחצית ההון או לפחות מחצית כוח ההצבעה בו מוחזקים, במישרין או בעקיפין, בידי רשות מקומית או בידי תאגיד מקומי אחר, או שיש לרשות מקומית או לתאגיד מקומי אחר, במישרין או בעקיפין, זכות למנות לפחות מחצית ממספר הדירקטורים בו או את המנהל הכללי שלו, והכל כשהחזקה או זכות המינוי כאמור הם של הרשות המקומית, לבדה או יחד עם אחד או יותר מאלה:

(1) רשות מקומית אחרת, אחת או יותר;

(2) המדינה;

(3) תאגיד מקומי אחר, אחד או יותר;

הגדרות

(תיקונים: התשנ"ו,
התשנ"ח, התשס"ג,
התשס"ו, התשע"ו)

1. ס"ח 1387, התשנ"ב (12.3.1992), עמ' 114.
- תיקונים:
- ס"ח 1400, התשנ"ב (13.8.1992), עמ' 250;
- ס"ח 1407, התשנ"ג (7.1.1993), עמ' 26;
- ס"ח 1419, התשנ"ג (14.5.1993), עמ' 108 [התשנ"ג (מס' 2)];
- ס"ח 1440, התשנ"ד (21.11.1993), עמ' 25;
- ס"ח 1459, התשנ"ד (24.3.1993), עמ' 122 [התשנ"ד (מס' 2)];
- ס"ח 1472, התשנ"ד (8.7.1994), עמ' 244 [התשנ"ד (מס' 3)];
- ס"ח 1495, התשנ"ה (22.12.1994), עמ' 46;
- ס"ח 1607, התשנ"ו (77.1.1997), עמ' 33;
- ס"ח 1645, התשנ"ה (15.1.1998), עמ' 73;
- ס"ח 1663, התשנ"ה (31.3.1998), עמ' 185 [התשנ"ה (מס' 2)];
- ס"ח 1791, התשס"א (4.6.2001), עמ' 392;
- ס"ח 1824, התשס"ב (21.1.2002), עמ' 100;
- ס"ח 1861, התשס"ב (30.7.2002), עמ' 512 [התשס"ב (מס' 2)];
- ס"ח 1874, התשס"ג (20.11.2002), עמ' 59;
- ס"ח 1875, התשס"ג (21.11.2002), עמ' 83 [התשס"ג (מס' 2)];
- ס"ח 1901, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 545 [התשס"ג (מס' 3)];
- ס"ח 2031, התשס"ה (2.10.2005), עמ' 1004 (ת"ט בס"ח 2038, התשס"ו, עמ' 54);
- ס"ח 2057, התשס"ו (15.6.2006), עמ' 356;
- ס"ח 2142, התשס"ח (27.3.2008), עמ' 385. הצ"ח - כנסת 188, התשס"ח, עמ' 68;
- ס"ח 2270, התשע"א (30.12.2010), עמ' 136. הצ"ח - כנסת 250, התשע"ה, עמ' 426;
- ס"ח 2356, התשע"ב (14.5.2012), עמ' 390. הצ"ח - כנסת 442, התשע"ב, עמ' 105;
- ס"ח 2399, התשע"ג (27.6.2013), עמ' 86. הצ"ח - כנסת 503, התשע"ג, עמ' 16;
- ס"ח 2405, התשע"ג (5.8.2013), עמ' 193 [התשע"ג (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 768, התשע"ג, עמ' 586;
- ס"ח 2495, התשע"ה (15.7.2015), עמ' 197. הצ"ח - כנסת 598, התשע"ה, עמ' 122;
- ס"ח 2580, התשע"ו (16.8.2016), עמ' 1226. הצ"ח - כנסת 645, התשע"ו, עמ' 138;
- ס"ח 2827, התשע"ז (15.7.2020), עמ' 228. הצ"ח - ממשלה 1339, התשע"ז, עמ' 422.
2. תחילת תוקפן של ההגדרות "תאגיד מקומי", "רשות מקומית" ו"החוקה" 30 ימים מיום כניסתן לתוקף של תקנות שיוקנו לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק לגבי עסקאות של תאגיד מקומי.

- "רשות מקומית" - עירייה, מועצה אזורית, מועצה מקומית או איגוד ערים
כהגדרתו בחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955;
- "החזקה" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
- "מקרקעין" - כהגדרתם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל;
- "מערכת הבטחון" - צבא-הגנה-לישראל, משרד הבטחון ויחידות הסמך שלו,
וחברות ששר הבטחון אחראי עליהן;
- "קופת חולים" - כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
- "מועצה דתית" - מועצה דתית שהוקמה מכוח חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח
משולב], התשל"א-1971;
- "מוסד להשכלה גבוהה" - מוסד מהמוסדות המפורטים להלן, שהממשלה
משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין:
- (1) מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה,
התשי"ח-1958 (בסעיף זה - חוק המועצה להשכלה גבוהה);
- (2) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק
המועצה להשכלה גבוהה;
- (3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה
להשכלה גבוהה;
- "המועצה להשכלה גבוהה" - כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "עסק זעיר, קטן או בינוני" - עסק זעיר, עסק קטן או עסק בינוני שהוא עוסק
פטור, עוסק מורשה או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף,
התשל"ו-1975, למעט תאגיד שבידי רשות מקומית לפחות מחצית מההון
או מחצית מכוח ההצבעה בו וחברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביו,ב,
התשס"א-2001;
- "עסק זעיר" - הוא מעסיק עד חמישה עובדים או שמחזור העסקאות השנתי שלו
אינו עולה על 2 מיליון שקלים חדשים;
- "עסק קטן" - הוא מעסיק בין שישה ל-20 עובדים או שמחזור העסקאות השנתי
שלו עולה על 2 מיליון שקלים חדשים אך אינו עולה על 20 מיליון שקלים
חדשים, ולא מתקיים לגביו אחד התנאים שבהגדרה "עסק זעיר";
- "עסק בינוני" - הוא מעסיק בין 21 ל-100 עובדים או שמחזור העסקאות השנתי
שלו עולה על 20 מיליון שקלים חדשים אך אינו עולה על 100 מיליון
שקלים חדשים, ולא מתקיים לגביו אחד התנאים שבהגדרה "עסק זעיר"
או "עסק קטן".

חובת מכרז
(תיקונים: התשנ"ח,
התשס"ב, התשס"ג,
התשס"ו, התשע"ב)

2.1 (א) המדינה, כל תאגיד ממשלתי, תאגיד מקומי, מועצה דתית, קופת חולים ומוסד להשכלה גבוהה לא יתקשרו בחוזה לביצוע עיסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים, אלא על-פי מכרז פומבי הנותן לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף בו.

(ב) לא יפלה עורך המכרז בין מציעים מחמת מוגבלות, מין, נטיה מינית, מעמד אישי, גיל, הורות, גזע, דת, לאומיות, ארץ מוצא, השקפה או חברות במפלגה; בסעיף קטן זה, "מוגבלות" - לקות פיסית, נפשית או שכלית כמשמעותה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

(ג) לענין סעיף קטן (ב) -

(1) רואים כהפליה גם קביעת תנאים שלא ממין הענין;

(2) אין רואים בהבחנה המתחייבת מאופיו או ממהותו של המכרז, הפליה.

תנאים להשתתפות במכרז
(תיקונים: התשס"ח,
התשע"ו)

2.2 (א) עורך מכרז לא יקבע תנאי להשתתפות של מציע במכרז, אלא אם כן התנאי מתחייב מאופיו או ממהותו של המכרז.

(1א) במכרז ששווי ההתקשרות הצפוי בו נמוך מחמישים מיליון שקלים חדשים, לא יתנה עורך המכרז את קבלת מסמכי המכרז או את ההשתתפות בו בתשלום בעד מסמכי המכרז או בעד עלות הפקת המכרז אלא במקרים ובסכומים שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ב) קבע עורך המכרז תנאי בנושא מן הנושאים המנויים בטור א' לתוספת, המציב דרישה מחמירה יותר מהאמור בטור ב' לתוספת, או תנאי הזורש ניסיון מוכח בעבודה עם עורך המכרז או עם גופים אחרים המנויים בסעיף 2, ינמק את החלטתו במסמכי המכרז.

(ג) שר האוצר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות, בצו, את התוספת.

עידוד נשים בעסקים
(תיקון התשס"ג
(מס' 2))

2.2 (א) בסעיף זה -

"אישור" - של רואה חשבון כי בעסק מסוים אישה מחזיקה בשליטה וכי לא התקיים אף אחד מאלה:

(1) אם מכהן בעסק נושא משרה שאינו אישה - הוא אינו קרוב של המחזיקה בשליטה;

1. חובת מכרז גם על "תאגיד מקומי" תחול החל מ-30 יום מיום כניסתן לתוקף של תקנות לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק לגבי עסקאות של תאגיד מקומי (ס"ח 1874, התשס"ג, עמ' 60). חובת מכרז גם על "מוסד להשכלה גבוהה" תחול החל ביום תחילתן של תקנות שיותקנו לענין עסקאות של מוסד להשכלה גבוהה. בס"ח 2057, התשס"ו, עמ' 356 נקבע כי תקנות כאמור יובאו לאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת בתוך 12 חודשים מיום 15.6.2006.

(2) אם שלישי מהדירקטורים אינם נשים - אין הם קרובים של המחזיקה בשליטה;

"אמצעי שליטה" - כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

"מחזיקה בשליטה" - נושאת משרה בעסק אשר מחזיקה, לבד או יחד עם נשים אחרות, במישרין או בעקיפין, בלמעלה מ-50% מכל סוג של אמצעי השליטה בעסק;

"נושא משרה" - מנהל כללי, משנה למנהל כללי, סגן למנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, וכל ממלא תפקיד כאמור בעסק אף אם תוארו שונה;

"עסק" - חברה הרשומה בישראל שמניותיה אינן רשומות למסחר בבורסה ולא הוצאו לציבור על פי תשקיף, או שותפות הרשומה בישראל;

"עסק בשליטת אישה" - עסק אשר אישה מחזיקה בשליטה בו, ואשר יש לה, לבד או יחד עם נשים אחרות, היכולת לכוון את פעילותו, ובלבד שהתקיימו הוראות פסקאות (1) ו-(2) של ההגדרה אישור;

"קרוב" - בן זוג, אח, הורה, צאצא, ובן זוג של אח, הורה או צאצא;

"תצהיר" - תצהיר של מחזיקה בשליטה שהעסק הוא בשליטת אישה.

(ב) פרסם מכרז לפי הוראות חוק זה, ולאחר שקלול התוצאות, קיבלו שתי הצעות או יותר תוצאה משוקללת זהה שהיא התוצאה הגבוהה ביותר, ואחת מן ההצעות היא של עסק בשליטת אישה, תיבחר ההצעה האמורה כזוכה במכרז, ובלבד שצורף לה, בעת הגשתה, אישור ותצהיר.

ג2. (א) עורך המכרז יבחן בכל התקשרות אם אפשר לבצעה באמצעות עסק זעיר, קטן או בינוני, בלי שיהיה בכך כדי לפגוע במוצר, בעבודה או בשירות המבוקשים, ואם הדבר אפשרי - יפעל לקביעת התאמות בתנאי המכרז או ההתקשרות בהתאם.

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הבחינה כאמור בסעיף קטן (א), ולעניין התאמת תנאי מכרז או התקשרות של הגופים המנויים בסעיף 2(א), כולם או חלקם, לעסקים זעירים, קטנים או בינוניים.

ג3. גופים המנויים בסעיף 2(א) יפרסמו באתרי האינטרנט שלהם, או באתר אינטרנט שבו מתפרסמים במשותף פרסומים לכמה מהם, עד 31 במרס של כל שנה, נתונים על שילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם בשנה שחלפה.

קביעת התאמות
לעסקים זעירים,
קטנים ובינוניים
במכרז ופרסום
נתונים
(תיקון התשע"ו)

1. תחילת תקופה של ג2(ג) לחוק ביום 16.8.18. בתיקון התשע"ו נקבע כי שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לרדות את המועד בתקופות שלא יעלו על שנה במצטבר.

(ד) שר האוצר, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, רשאי לקבוע בצו את פרטי הנתונים שיפורסמו בהתאם להוראות סעיף קטן (ג), והוראות לגבי אופן פרסומם.

3. שר האוצר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות לענין פטור מחובת מכרז להתקשרות בעיסקה עם מי שאינו תושב ישראל, או לענין עיסקה שביצועה נעשה מחוץ למדינה.

3א. (א) הממשלה רשאית לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, הוראות בענינים הבאים:

(1) העדפה של תוצרת הארץ; ובכלל זה תוצרת אזור כמשמעותו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה) – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967 (בחוק זה – אזור) ורכישת טקסטיל בעבור מערכת הביטחון והמשרד לביטחון הפנים, והכל אם יוצרה בידי אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל, או בידי תאגיד הרשום בישראל.

(2) העדפה בשל התחייבות לשיתוף פעולה עסקי בינלאומי או לרכש גומלין בינלאומי; לרבות קביעת התחייבות לשיתוף פעולה עסקי בינלאומי או לרכש גומלין בינלאומי כתנאי להשתתפות במכרז, ולרבות קביעת דרישה כאמור בהתקשרויות המבוצעות שלא באמצעות מכרז.

(3) (בוטלה).

(1א)² (1) בסעיף קטן זה, "אזורי עדיפות לאומית" – האזורים שנקבעו לפי סעיף 4ד לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן – חוק לעידוד השקעות הון), ואזורים אחרים שקבעה הממשלה, מעת לעת, לענין ההטבות לפי חוק לעידוד השקעות הון או לענין חוק זה.

1. בסעיף 3א(א)(1), המילים "ורכישת טקסטיל בעבור מערכת הביטחון והמשרד לביטחון הפנים" יחולו מיום 15.7.15 למשך 8 שנים (תיקון התשע"ה והתש"ף). הוראות זהות נקבעו בעבר לתקופה שמיום 30.12.10 ועד 29.12.12 (תיקון התשע"א) ולתקופה שמיום 27.6.13 ועד יום 26.6.15 (תיקון התשע"ג). תקנות לפי הסעיף הנ"ל לעניין רכישת טקסטיל בעבור מערכת הביטחון והמשרד לביטחון הפנים, יוגשו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך 30 ימים מיום 15.7.15. עוד נקבע כי עד להתקנת תקנות כאמור, ימשיכו לחול תקנות חובת המכרזים (העדרת תוצרת הארץ) (הוראת שעה), התשע"א-2011, וכי שר האוצר רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת להאריך בשנתיים נוספות את תקופת 8 השנים האמורה.
2. ראו הוראות תחילה ומעבר לס"ק 3א(א) בסעיף 4 לתיקון (ס"ח 2031, התשס"ה, עמ' 1004).

פטור לעסקת הון

הוראות בדבר העדפות מסוימות [תיקונים: התשנ"ג (מס' 2), התשנ"ה, התשנ"ח (מס' 2), התשס"א, התשס"ה]

(2) הודעה על קביעת אזורים אחרים לפי פסקה (1) תפורסם ברשומות.

(א2) לענין חוק זה אזור התעשייה עטרות הוא אזור עדיפות לאומית, ולענין תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת מאזורי עדיפות לאומית), התשנ"ח-1998 (להלן - התקנות), יחולו הוראות אלה:

(המשך בעמוד הבא)

(1) יראו את אזור התעשייה עטרות כ"אזור קו העימות";
(2) לענין אזור התעשייה עטרות, ההגדרות "טובין מאזור קו העימות" ו"שירותים מאזור קו העימות" ייקראו כך: אחרי "מתגוררים דרך קבע באזור קו העימות" ייקראו "בשטח השיפוט של עיריית ירושלים או באזור א".

(3) שר האוצר ושר הביטחון, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאים לקבוע, בכל הנוגע להתקשרויות של מערכת הביטחון, הוראות בענין העדפה של תוצרת מאזורי עדיפות לאומית והוראות לענין הגבלת מכרזים למציעים מאזורי עדיפות לאומית.

(4) הממשלה רשאית להחליט כי תינתן העדפה לתוצרת מאזורי עדיפות לאומית גם בנוגע להתקשרויות של משרדי ממשלה אחרים; העדפה לפי פסקה זו תינתן בהתאם לתקנות שיתקין שר האוצר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א), ככל שהן חלות על חברה ממשלתית ועל חברה בת ממשלתית, יראו אותן כקביעה של הממשלה לפי סעיף 4(א) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, והוראות החוק האמור יחולו לענין הקביעה.

(ג) לענין סעיף זה -

(1) "העדפה" - לרבות בדרך של פיצול ההתקשרות נושא המכרז, בין מציעים של תוצרת הארץ לבין מציעים של תוצרת שאינה תוצרת הארץ, או בין מציעים של תוצרת מאזורי עדיפות לאומית לבין מציעים של תוצרת שלא מאזורים כאמור, לפי הענין, והכל בתנאים, בשיעורים, ועל פי כללים שייקבעו בתקנות;

(2) "תוצרת הארץ", "תוצרת אזורי עדיפות לאומית" - כפי שייקבע בתקנות.

3.3. הממשלה רשאית להורות בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי המדינה או תאגיד ממשלתי לא יתקשרו בחוזה לביצוע עסקה כאמור בסעיף 2 עם מדינת חוץ מסוימת או עם ספק חוץ מסוים מטעמים שבמדיניות חוץ; הוראה כאמור תפורסם ברשומות, והיא לא תחול לענין מכרז שפורסם קודם לפרסומה; ניתנה הוראה כאמור לחברה ממשלתית או לחברה בת ממשלתית, יחולו הוראות סעיף 3א(ב).

פיוג להתקשרות
(תיקון התשנ"ה)

4. (א) שר האוצר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יקבע בתקנות - פטור ממכרז, מכרז סוגר ודרכי עריכת מכרז

(1) סכומים או סוגי עסקאות ונהלים לסיווג עסקאות, שלגביהם, על אף האמור בסעיף 2 - [תיקון התשנ"ג (מס' 2)]

(א) לא תהיה חובה לערוך מכרז כלל;

(ב) לא תהיה חובה לערוך מכרז פומבי אלא מכרז סוגר ותנאיו של מכרז כזה;

(2) סוגי עסקאות שבהן תהיה ההשתתפות במכרז מותנית בתנאים שייקבעו;

(3) סוגי עסקאות שבהן ניתן לנהל משא ומתן עם המציעים שהצעותיהם נמצאו מתאימות, וכללים לניהול המשא ומתן;

(4) צורת המכרזים ודרכי הזמנתן וקבלתן של הצעות מחירים, ואופן פרסומם של המכרזים ברבים;

(5) אופן הרכבתן ואישון של ועדות מכרזים, ואמות המידה לבחירת ההצעות המתאימות;

(6) הוראות מיוחדות ותנאים מיוחדים למכרזים לסוגיהם השונים של המוסדות והתאגידים שחוק זה חל עליהם;

(7) כל ענין אחר הנראה לו דרוש לשם ניהול תקין והוגן של עסקאות ובמטרה להבטיח את קבלת ההצעות שיעניקו את מרב היתרונות למי שערך את המכרז.

(ב) בתקנות לפי סעיף זה ייקבעו, בין היתר, פטורים מחובת מכרז להתקשרות הנדרשת בדחיפות למניעת נזק של ממש ולהתקשרות שלגביה נתקיימו נסיבות מיוחדות ונדירות המצדיקות עשייתה ללא מכרז, ותנאים למתן פטורים כאמור.

5. (א) לגבי עסקאות של מערכת הבטחון, יבוא לענין סעיפים 3 ו-4 במקום שר האוצר, שר הבטחון בהתייעצות עם שר האוצר. התקשרויות של מערכת הבטחון, תאגיד מקומי ומוכר להשכלה גבוהה [תיקונים: התשס"ג, התשס"ו, התשע"ג (מס' 2)]

(ב)¹ לגבי עסקאות של תאגיד מקומי, יבוא, לענין סעיפים 3 ו-4, במקום שר האוצר, שר הפנים בהתייעצות עם שר האוצר.

1. חובת מכרז גם על "תאגיד מקומי" תחול החל מ-30 יום מיום כניסתן לתוקף של תקנות לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק לגבי עסקאות של תאגיד מקומי (ס"ח 1874, התשס"ג, עמ' 60).

(ב1) לגבי עסקאות של חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, תבוא לעניין סעיפים 3 ו-4, במקום שר האוצר, מועצת הרשות כהגדרתה בחוק האמור, בהתייעצות עם שר האוצר.

(ג) לגבי עסקאות של מוסד להשכלה גבוהה, לענין סעיפים 3 ו-4, במקום שר האוצר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יבוא שר החינוך¹ ושר האוצר, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת.

5.A. (א) תקנות לפי חוק זה ניתן לקבוע דרך כלל, מסוגי עסקאות, או לסוגי הגופים המתקשרים.
(ב) תקנות לפי חוק זה יחולו ככל שאינן סותרות התחייבות של המדינה באמנה בינלאומית.

תקנות
[תיקון התשנ"ג
(מס' 2)]

6. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר.

שמורת דינים

7. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

ביצוע

8. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ה באייר התשנ"ג (16 במאי 1993).
(ב) שר האוצר יגיש לאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תקנות כמפורט בסעיף 4 לפני תחילתו של חוק זה.

תחילה
[תיקונים: התשנ"ב,
התשנ"ג]

9. (א) חוק זה לא יחול על התקשרות כתוצאה -
(1) ממכרז פומבי או סגור, מפניה לקבלת הצעות או ממתן התחייבות, והכל אם נעשו לפני תחילתו של חוק זה בהתאם לכללים ולנהלים שהיו נוהגים לפני תחילתו של החוק;
(2) מממוש זכות ברירה הכלולה בחוזה שנכרת לפני תחילתו של חוק זה.

הוראות מעבר
[תיקונים: התשנ"ג
(מס' 2), התשנ"ד,
התשנ"ד (מס' 2),
(מס' 3), התשנ"ה,
התשנ"ח (מס' 2),
התשס"א, התשס"ב
(מס' 2), התשס"ג
(מס' 3), התשס"ה]

(ב) עד כניסתן לתוקף של תקנות לפי סעיף 3א(א) פסקאות (1) או (2) או עד יום כ"ח בטבת התשנ"ה (31 בדצמבר 1994) לפי המוקדם, ולענין תקנות לפי סעיף 3א(א)(3) - עד כניסתן לתוקף או עד ליום ט"ו באייר התשנ"ה (15 במאי 1995) לפי המוקדם, ינהגו המדינה וכל תאגיד ממשלתי בכל הענינים המפורטים בסעיף האמור, לפי הענין, לפי הכללים והנהלים שהיו נוהגים לפני תחילתו של חוק זה.
(ג) (בוטל).

1. סמכות שר החינוך בסעיף 5(ג) לחוק הועברה לשר ההשכלה הגבוהה והמשלימה (י"פ 8912, התש"ף, עמ' 6524).

תוספת
(סעיף 2א(ב))

טור א'	טור ב'
1. ותק -	דרישה כי למציע ותק של שנה בתחום הרלוונטי להתקשרות במכרז, או ותק בתחום כאמור השווה למשך ביצוע ההתקשרות המתוכנן, לפי הגבוה מביניהם; בכל מקרה, לא תעלה דרישת הוותק על חמש שנים.
2. ניסיון קודם -	דרישה כי המציע ביצע עבודה אחת קודמת בהיקף כספי או כמותי השווה להיקף העבודה שבמכרז, או כי המציע ביצע עד שלוש עבודות קודמות, שההיקף הכספי או הכמותי של כל אחת מהן שווה למחצית ההיקף כאמור של העבודה שבמכרז.
3. היקף מחזור כספי -	דרישה כי למציע מחזור כספי שנתי בשיעור של כפל ההיקף הכספי השנתי המוערך לביצוע ההתקשרות שבמכרז, לכל היותר; דרישה כאמור תתייחס לכל היותר לכל אחת משלוש השנים שקדמו להתקשרות.
4. היקף ייצור או הספקה -	בחווה לביצוע עסקה בטובין - דרישה להיקף ייצור או הספקה שאינה עולה על כפל ההיקף השנתי הנדרש במסגרת ההתקשרות; דרישה כאמור תתייחס לכל היותר לכל אחת משלוש השנים שקדמו להתקשרות.
יצחק שמיר ראש הממשלה	יצחק מודעי שר האוצר
תיים הרצוג נשיא המדינה	דב שילנסקי יושב ראש הכנסת